

ת"פ 30045/05/21 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד עומר אל אעסם- בעצמו, אמין אל אעסם-בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 30045-05-21 מדינת ישראל נ' אל אעסם ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא המאשימה	מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ המתמחה ישראל קדוש
נגד		
הנאשמים	1. עומר אל אעסם-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד מוטי יוסף 2. אמין אל אעסם-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד אחמד וותד	

גזר דין

רקע:

1. הנאשמים הורשעו בתאריך 22.8.21 בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטרים - עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

על-פי כתב האישום המתוקן, החל מתאריך 10.05.2021, לאחר ירי רקטי מסיבי לעבר אזור ירושלים ועוטף עזה, החל מבצע צבאי של צה"ל בעזה המכונה "שומר החומות". בד בבד, החלו הפרות סדר אלימות ברחבי הארץ ובין היתר, חסימות של צירי תחבורה, וידויי אבנים לעבר כלי רכב, במוקדים רבים ברחבי המדינה.

במסגרת הפרות הסדר הנ"ל, בתאריך 12.05.2021 סמוך לאחר חצות, נסעו שלושה שוטרים מתחנת ערוער בכביש 25 לכיוון שגב שלום, וזאת בעקבות דיווח על השלכת אבנים והבערת צמיגים על הכביש.

במקום ובמועד הנ"ל, הבחינו השוטרים בנאשמים עומדים לצד רכבו של הנאשם 1, ומשליכים אבנים לעבר הניידת בה נסעו השוטרים.

השוטרים יצאו במהירות מהניידת ורצו אחרי הנאשמים אשר נמלטו מהמקום לעבר רכבו של הנאשם 1 עד אשר נעצרו.

הנאשמים במעשיהם הנ"ל, בצוותא חדא, ניסו לתקוף את השוטרים בקשר למילוי תפקידם כחוק.

2. הצדדים הגיעו להסדר דיוני ללא הסכמות לעונש, הכולל הפניית הנאשמים לקבלת תסקיר שירות המבחן.

נאשם 1:

3. על פי **תסקיר מיום 22.03.2022** הנאשם כבן 30, נשוי, אב לארבעה ילדים, עובד בעסק משפחתי של חלוקת גז לבתים. הנאשם סיים 9 שנות לימוד ולאחר נשירתו מהמסגרת הלימודית החל לעבוד.

ביחס לעברו הפלילי ולעבירה הנוכחית, צוין כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות. הנאשם מודה באופן חלקי בביצוע העבירה. מתאר, כי היא ושותפו לעבירה נסעו לבקר חברים ביישוב שגב שלום, ובחזרה לביתם נתקלו במחסום בכביש בעקבות הפגנה שהתקיימה במקום. הנאשם מתאר, כי הוא ושותפו עצרו בצד לסדר את המצבר ברכב, ועמדו מספר דקות להסתכל על ההפגנה, מתוך סקרנות. בהמשך הבחינו במפגינים שרצו לעברם ולכן ברחו מהמקום. הנאשם מוטר, כי לא השתתף בהפגנה ולא השליך אבנים לעבר השוטרים. הנאשם מתאר, כי כאשר השוטרים עצרו אותו, הוא התנגד לכך ודחף שוטר. כמו כן הנאשם מסר, כי לא היה לו עניין בסכסוך בזמן מבצע "שומר החומות" וכי לא לקח חלק בהפגנות. לדבריו, חש כעס כלפי עצמו על שעמד בצד ההפגנה.

בהערכת הסיכוי לשיקום וביחס לגורמי הסיכון, שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתקשה לשתף באופן כן בדפוסי התנהגות בעייתיים כלשהם, תוך קושי להתייחס לרגשותיו וקושי להתייחס לעבירה ולהתנהגותו האלימה בביקורתיות.

נלקח בחשבון כי הנאשם נעדר עבר פלילי, בעל משפחה תומכת ומתפקד במישור התעסוקתי. מאידך נלקחו בחשבון גורמי הסיכון בעטיים שירות המבחן מעריך, כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם.

במכלול הנסיבות, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית אלא בהמלצה להטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות.

נאשם 2:

4. בתסקיר מיום **29.03.2022** שירות המבחן סקר את קורותיו של נאשם 2. עולה, כי הנאשם בן 25, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 6-2. הנאשם מסר כי אינו משולב במסגרת תעסוקתית, זאת בעקבות פגיעה בתאונת דרכים שעבר בחודש דצמבר 2021. כחודש וחצי לפני מעצרו הנוכחי החל לעבוד בנגרייה בקריית מלאכי. מסר, כי אמו נפטרה וכי אחיו ואביו תומכים בו.

לנאשם מספר שברים ברגלו בעקבות התאונה, עבר מספר הליכים ניתוחיים ונעזר בכיסא גלגלים (לא הוצגו מסמכים).

ביחס לעברו הפלילי, צוין כי הנאשם נעדר עבר פלילי. ביחס לשימוש בסמים, מסר כי עד התאונה נהג לצרוך

קנאביס במפגשים חברתיים, ומאז הפסיק לעשן. לדבריו, אינו מכור או זקוק לעזרה בנושא. צוין, כי הנאשם זומן לבדיקת שתן אליה לא התייצב. באשר לשימוש באלכוהול מסר, כי צרך אלכוהול פעמיים בחייו, באחת הפעמים נעצר כשהוא נוהג בשכרות.

על פי הרישום הפלילי קיים כתב אישום בגין נהיגה בשכרות מתאריך 20.11.2021, וכן קיים כתב אישום בגין עבירת מהירות מתאריך 11.04.2020.

ביחס לעבירה הנוכחית, הנאשם מתקשה להודות בביצועה. מתאר, כי נסע יחד עם שותפו לעבירה למשפחתה של אשתו, כאשר בדרכם חזרה נתקלו במחסום בכביש בעקבות הפגנה. צוין, כי נסעו בדרך עפר וכבל במצבר ברכבם התנתק ולכן עצרו בצד. מתאר, כי הם הבחינו במפגינים שרצו לעברם, ושותפו ברח מכיוון שחשב שמדובר באנשים שמסוסך עימם, בעוד שהוא נשאר לצד הרכב. כן מסר, כי הסכסוך בתקופת המבצע לא העסיק אותו וכי לא לקח חלק בהפגנות אחרות.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם התקשה לשותף באותנטיות אודות דפוסי התנהגות בעייתיים, בהם שימוש בסמים ואלכוהול. כמו כן לנאשם קושי להתייחס בביקורתיות למעשה העבירה והתנהגותו האלימה, כשהוא מתקשה להודות ולו באופן ראשוני בביצועה.

בהערכת הסיכוי לשיקום וביחס לגורמי הסיכון, נלקח בחשבון כי הנאשם נעדר עבר פלילי, נתמך ע"י משפחתו, תפקד תעסוקתית עד המאורע. מאידך נלקחה בחשבון חשיפתו לעבריינות במשפחה, חומרת העבירה וקשייו של הנאשם להודות בביצוע העבירה ולקחת אחריות, קושי שקיים גם בהתייחסותו לשימוש בחומרים ממכרים והעובדה שלא הגיע למסירת בדיקת שתן.

נוכח האמור לעיל, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניין הנאשם, וכן בשל קשייו להודאה בביצוע המעשה אין המלצה עונשית בעניינו.

טענות הצדדים

5. **המאשימה** הגישה טיעון לעונש בכתב. נטען, כי התנהגות הנאשמים חותרת תחת בסיס החיים המשותפים במדינה, בפרט כאשר מדובר בהפרות סדר בתקופת לחימה. בהקשר זה הפנתה המאשימה לאמור בבש"פ 5066/21 **מדינת ישראל נ' חלאף**, שם הדגיש בית המשפט העליון כי המסוכנות בהפרות הסדר בתקופת מבצע "שומר חומות" **"גוברת בהינתן הרקע הלאומני-אידיאולוגי לאירוע"**. כן הפנה לנתונים המצביעים על היקף הפרות הסדר האלימות אשר אירעו במהלך מבצע שומר חומות.

המאשימה פירטה את הערכים המוגנים שנפגעו עקב ביצוע העבירות, ובהם פגיעה בריבונות מדינת ישראל, פגיעה בסדר הציבורי, פגיעה בביטחון הציבור ובשלמות גופם של השוטרים.

נטען, כי מידת הפגיעה של הנאשמים בערכים המוגנים גבוהה.

עמוד 3

נטען, כי השימוש בנשק קר כלפי השוטרים וניידות המשטרה מהווה נסיבה מחמירה, בשל הסכנה לפגיעה בשוטרים, לפציעתם הקשה ואף סיכון חייהם.

באשר ליתר הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נטען, כי מדובר באירוע מתוכנן, כשכל אחד מהנאשמים משלהב את חברו ומשפיע עליו בביצוע המעשה.

נטען, כי הנזק הפוטנציאלי במעשי הנאשמים עלול היה להיות קטלני ואין לזקוף לזכות הנאשמים את העובדה שהשוטרים לא נפגעו, שכן מדובר במקרה.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה המאשימה למספר אסמכתאות:

א. **ת"פ (ב"ש) 36774-05-21 מ"י נגד אלגבירי** - נאשם שהורשע על-פי הודאתו בעבירות התפרעות, תקיפת שוטר וניסיון תקיפת שוטר במסגרת אירועי "שומר החומות" לאחר שיחד עם אחרים התפרע, הבעיר צמיגים ויידה אבנים לעבר שוטרים. הודה בהזדמנות הראשונה, צעיר שנעדר עבר פלילי, הצדדים הגיעו להסכמה עונשית. נגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל. (להלן: "**עניין אלגבירי**")

ב. **עפ"ג (י-ם) 3148-02-16 מ"י נ' געבה (24.02.2016)** - נאשם נעדר עבר פלילי, הורשע בעבירות ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לאחר שהשליך בהר הבית אבנים לעבר כוחות ביטחון שלא פגעו בהם. בית המשפט קמא קבע מתחם ענישה שנע בין 4-12 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל. ערכאת הערעור קבעה שהמתחם נע בין 8-20 חודשי מאסר, החמירה בענישה וגזרה על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל.

ג. **עפ"ג (י-ם) 21523-08-15 מ"י נ' ענאתי** - נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות. השליך אבנים לעבר צועדים במצעד הדגלים, אשר לא פגעו בהם. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה. נקבע מתחם ענישה שנע בין מספר חודשי מאסר בודדים ועד 13 חודשי מאסר בפועל, נגזרו על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל.

ד. **ת"פ (י-ם) 35471-11-15 מ"י נ' הדרה** - נאשם נעדר עבר פלילי, הורשע לאחר שמיעת ראיות בניסיון תקיפת שוטר והתפרעות לאחר שזרק אבן ממרחק 50 מ' לכיוון כוחות משטרה. נקבע מתחם ענישה שנע בין 7-18 חודשים. נגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הערעורים לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

נוכח האמור לעיל המאשימה עתרה למתחם ענישה שנע בין 10 עד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת מאסר על תנאי מרתיע וקנס כספי משמעותי.

ביחס לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם של הנאשמים, באשר לנאשם 1 עמדת המאשימה היא, כי ההמלצה העונשית מנוגדת לאינטרס הציבורי, שכן מדובר בעבירה שיש להוקיעה באמצעות ענישה הרתעתית. כן נטען, כי נאשמים רבים בעבירות מסוג זה נעדרי עבר פלילי ולכן ההמלצה לא הולמת את חומרת העבירה ואת הענישה הנוהגת.

באשר לנאשם 2, צוין כי אין המלצה עונשית או טיפולית בעניינו מצד שירות המבחן.

לסיכום, המאשימה עתרה להטיל על הנאשמים ענישה בחלקו התחתון של מתחם הענישה ובנוסף להטיל בנוסף קנס כספי ומאסר על תנאי מרתיע.

6. **ב"כ נאשם 1** טען, כי גם אם נאשם 1 שגה בדרכו, אין לסתום הגולל ולדון אותו לחומרה, תוך התעלמות מנסיבותיו האישיות, כפי שפורטו בתסקיר. ב"כ הנאשם עתר לקבל את המלצת שירות המבחן ולהטיל ענישה שתרוצה באמצעות עבודות שירות. נטען, כי ההמלצה לא סוטה ממתחמי הענישה.

במסגרת השלמת טיעון מטעם הנאשם, הפנה הסניגור לת"פ (שלום ב"ש) **59270-02-21 מ"י נ' בסאיטה** (14.6.22) - בעניין זה נאשמים יידו אבנים במהלך הפגנה לעבר שוטרים ופגעו בהם. הנאשמים הורשעו בעבירה של הפרעה לשוטרי בנסיבות מחמירות. על הנאשמים הושת עונש מאסר בפועל בן 9 וחצי חודשים לאחר ניהול הוכחות. בערעור על גזר הדין לבית המשפט המחוזי, זוכה אחד הנאשמים, והערעור בנוגע לאחר נדחה, כך שהעונש שנגזר נותר על כנו.

נטען, כי מכך ניתן להסיק שמתחם הענישה לו טוען הנאשם בעניינו, נע בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי עבודות שירות.

עוד נטען, כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה, וכי הוא נעדר עבר פלילי.

נטען, כי אין בקשה לפטור את הנאשם מעונש, אלא יש להטיל עונש מידתי בהתחשב בנסיבות העבירה ובנסיבות האישיות. ב"כ הנאשם הדגיש כי מדובר בעבירת ניסיון, וכי אין פצועים, בשונה מקרים אחרים.

7. **ב"כ נאשם 2** התייחס בתחילת טיעונו לעניין **אלגריבי**, אליו הפנתה המאשימה. הסניגור ביקש לציין כי המאשימה לא התייחסה לעובדה כי בעניין זה הייתה גם הרשעה בעבירת התפרעות, ולכך שבמקרה זה הנאשם היה עצור עד תום ההליכים. הנאשם שם נידון ל-10 חודשים במסגרת הסדר הטיעון, אך היה עצור במשך יותר מחמישה חודשים, ובעניינו הנאשמים היו חודשיים במעצר. נטען, כי עניינו פחות חמור מעניין אלגריבי.

נטען, כי הנאשם עבר תאונת דרכים קשה מאד, וכי הוא היה מאושפז כמעט חודשיים.

נטען כי מתחם הענישה בתיק זה נע בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי עבודות שירות, וכי יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם וזאת כי מדובר בנאשם צעיר הנעדר עבר פלילי.

8. **הנאשמים בדבריהם לבית המשפט** הביעו חרטה על מעשיהם וטענו כי שילמו מחיר אישי ומשפחתי על העבירה שביצעו.

קביעת מתחם העונש ההולם:

9. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: **הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.**

במעשיהם פגעו הנאשמים בערכים חברתיים משמעותיים. ראשית לכל, פגעו הנאשמים בשלטון החוק בהתנהגות מתריסה כלפי גורמי האכיפה הממלאים את תפקידם כחוק. ההשתתפות הפעילה בהפרות סדר, כשהן מבוצעות בתקופת לחימה ותוך התרסה כנגד גורמי האכיפה העוסקים במלאכת שמירת הגבולות ושמירת הביטחון מהווה מעשה מתריס כנגד הרשויות וכנגד מוסדות המדינה. מעשי הנאשמים חרגו מגדרן של הפגנות חוקיות החוסות תחת חופש הביטוי והחופש להבעת דעה פוליטית. מדובר במעשים אקטיביים ממש שנועדו לפגוע בשוטרים, בהיותם שוטרים וכחלק מהפרות סדר שנועדו לפגוע ביכולתם של גורמי האכיפה לשמור על הסדר הציבורי ועל ביטחון הציבור.

אלימות המופעלת כלפי שוטרים בעת מילוי תפקידם לובשת צורות שונות, עוצמת האלימות משתנה ממקרה למשנהו. בין אם האלימות שהופעלה הינה ברף הנמוך, ובין אם ברף הגבוה, יש בעבירות אלה כדי לכרסם בעקרונות שלטון החוק. על בתי המשפט לשדר מסר ברור אשר יהיו בו לאפשר לגורמי האכיפה לבצע עבודתם החשובה נאמנה.

ראו בעניין זה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 5579/10 **קריה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 02.08.10):

"חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור אל מול אלימות מילולית שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד ... מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו".

10. בנוסף, השלכת אבנים כלפי כלי רכב בעת נסיעתו מסכנת באופן קונקרטי את שלומם של הנוהגים ברכב ואת שלומם של המשתמשים האחרים בדרך. בדרך מזל, ולא משום כוונתם המקורית, האבנים לא פגעו בניידת המשטרה ולא גרמו לאסון אחר. אך פוטנציאל הנזק כתוצאה ממעשי הנאשמים גדול מאד,

ואין צורך להכביר מילים.

11. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ועיון באסמכתאות אליהן הפנו הצדדים מלמדת, כי בנסיבות דומות הוטלו עונשי מאסר במנעד הכולל עונשי מאסר לריצוי **בפועל** למעט בנסיבות חריגות, שם הסתפק בית המשפט בעונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. האסמכתאות לעונש אינן תומכות כלל במתחם ענישה המתחיל מעונשים צופי פני עתיד. בד בבד, האסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה עצמה אינן תומכות במתחם ענישה המתחיל מעשרה חודשי מאסר בפועל.

ראו, בנוסף, אסמכתאות נוספות:

ת"פ (שלום באר שבע) 33724-05-21 מדינת ישראל נ' פלוני - נאשם הורשע על פי הודאתו בכך שידה אבנים לעבר ניידות משטרה ושוטרים כשהוא רעול פנים במסגרת הפרות סדר שאירעו במהלך מבצע "שומר חומות". בית המשפט גזר על הנאשם 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ת"פ (שלום י-ם) 33629-05-21 מדינת ישראל נ' סאלח - נאשם הורשע על פי הודאתו בכך שזרק אבן ממרחק של כ-30 מטרים לעבר שוטרים במסגרת התפרעות בזמן מבצע שומר החומות. הנאשם סטודנט ללימודי וטרינריה, בשל כך עלתה טענת אי-הרשעה. בית המשפט גזר על הנאשם 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ת"פ (שלום י-ם) 14154-05-16 מדינת ישראל נ' קוסאיי חליל - הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם במסגרת כתב אישום מתוקן, לאחר שלקחו חלק בהתפרעות בהר הבית, כל אחד מהנאשמים יידה שתי אבנים לעבר השוטרים. בית המשפט גזר על נאשם 1 (בעל עבר פלילי) 12 חודשי מאסר ועל נאשם 2 (נעדר עבר פלילי) גזר 8 חודשי מאסר.

במכלול הנסיבות וממכלול האסמכתאות יש לקבוע, כי מתחם העונש ההולם בעניינם של הנאשמים נע בין חמישה חודשי מאסר ועד לשנת מאסר.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

12. בגזירת העונש המתאים לנאשמים, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה.

הנאשמים הודו בעובדות כתב אישום מתוקן ובכך חסכו זמן שיפוטי יקר וכן חסכו את עדותם של עובדי הציבור.

הנאשמים הביעו חרטה על מעשיהם בפני בית המשפט. בד בבד, במסגרת התסקירים לעונש הנאשמים לא נטלו אחריות מלאה על מעשיהם ומסרו הסברים עובדתיים שאינם מתיישבים עם עובדות כתב האישום בו הודו והורשעו. שירות המבחן התרשם מחוסר כנות ביחסם לעבירות.

שירות המבחן לא בא בהמלצות טיפוליות בעניינם של הנאשמים.

לזכות הנאשמים יש לקחת בחשבון, כי הם נעדרי עבר פלילי.

כן יש לקחת בחשבון את תקופת מעצרם של הנאשמים מאחורי סורג וברח.

בנוסף, יש ליתן את הדעת במקרה זה לשיקול הרבים נוכח ריבוי העבירות כלפי גורמי האכיפה ושוטרים בפרט.

בשל הערכות המסוכנות בעניינם של שני הנאשמים יש צורך במקרה זה גם בענישה המתחשבת בשיקולי הרתעת היחיד.

במכלול הנסיבות שפורטו לעיל, לא מתקיימים במקרה זה שיקולים מיוחדים המצדיקים להימנע מהטלת עונשי מאסר בפועל. כמו כן, כעתירת המאשימה יש להטיל על הנאשמים עונשים בחלקו התחתון של מתחם הענישה אך לא בתחתיתו ממש.

סוף דבר:

לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל אני מטילה על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרם על פי רישומי שב"ס.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורם, יעברו הנאשמים עבירה כלפי שוטרים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ג, 03 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים.